

MAT-21161 Algoritmimatematiikka / Hirvonen

Tentti 18.10.2012

Ei laskimia tai kirjallista materiaalia. Kaavakokoelma kääntöpuolella.

Huom. Missään tehtävässä pelkkä lopputuloksen ilmoittaminen ei riitä, vaan vastauspaperin tulee sisältää päättely, jolla lopputulokseen päädyit.

1. Olkoon $A = \{a, b, c\}$. Relaatoin R matriisi on $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$.

- (a) Esitä relaatio R alkioittain. Selitä, mitkä seuraavista ominaisuuksista relaatilla R on: refleksiivisyys, symmetrisyys, transitivisuus. Perustele kunkin ominaisuuden olemassaolo tai olemattomuus.
- (b) Muodosta relaatoin R symmetrinen sulkeuma $s(R)$ ja todista, että $s(R)$ on ekvivalenssirelaatio. Esitä ekvivalenssiluokka $\{a\}$.

2.

- (a) Muodosta tehtävän 1 joukon A potenssijoukko.
- (b) Todista, että kahden parittoman luvun tulo on pariton.
- (c) Todista väite todeksi tai epätodeksi: Kaikille $a, b \in \mathbb{N}$

$$(a + b) \bmod 3 = a \bmod 3 + b \bmod 3.$$

3. Mitkä ovat seuraavan teorian premissit ja mikä on sen johtopäätös? Todista teoria loogisen päättelyn keinoin **ILMAN** totuustaulua.

$$((A \vee B) \rightarrow (C \wedge D)) \rightarrow (B \rightarrow D).$$

4.

- (a) Olkoon $A = \{a, b, c, d\}$ ja $B = \langle b, d, c, a \rangle$. Joukko C määritellään niin, että $B \in C$ ja jos $x \in C \cup \text{Lists}[A]$, niin $\text{head}(x) \in C$ ja $\text{tail}(x) \in C$. Joukkoon C ei kuulu muita alkioita. Kirjoita joukko C alkioittain. Mikä on tässä tapauksessa mahtavuus $|C|$?
- (b) Olkoon $f(n) = 8n^3 + 15n^2 - 3n - 2$, kun $n \in \mathbb{N}$. Todista, että $f(n) = \Omega(n^3)$.

Loogisia ekvivalensseja eli tautologioita

Negaatio	Disjunktio	Konjunktio	Implikaatio
$\neg\neg p = p$	$p \vee t = t$	$p \wedge t = p$	$p \rightarrow t = t$
	$p \vee e = p$	$p \wedge e = e$	$p \rightarrow e = \neg p$
	$p \vee p = p$	$p \wedge p = p$	$t \rightarrow p = p$
	$p \vee \neg p = t$	$p \wedge \neg p = e$	$e \rightarrow p = t$
			$p \rightarrow p = t$
			$p \rightarrow q = \neg p \vee q$
			$p \rightarrow q = \neg q \rightarrow \neg p$
			$\neg(p \rightarrow q) = p \wedge \neg q$

Vaihdantalait	Liitântälait	Osittelulait
$p \wedge q = q \wedge p$	$p \wedge (q \wedge r) = (p \wedge q) \wedge r$	$p \wedge (q \vee r) = (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$
$p \vee q = q \vee p$	$p \vee (q \vee r) = (p \vee q) \vee r$	$p \vee (q \wedge r) = (p \vee q) \wedge (p \vee r)$

De Morganin lait	Absorptio
$\neg(p \wedge q) = \neg p \vee \neg q$	$p \wedge (p \vee q) = p$
$\neg(p \vee q) = \neg p \wedge \neg q$	$p \vee (p \wedge q) = p$
	$p \wedge (\neg p \vee q) = p \wedge q$
	$p \vee (\neg p \wedge q) = p \vee q$

Inferenssisääntöjä

MP	MT	Conj	Simp
$\frac{A, A \rightarrow B}{\therefore B}$	$\frac{A \rightarrow B, \neg B}{\therefore \neg A}$	$\frac{A, B}{\therefore A \wedge B}$	$\frac{A \wedge B}{\therefore A}$
Add	DS	HS	
$\frac{A}{\therefore A \vee B}$	$\frac{A \vee B, \neg B}{\therefore A}$	$\frac{A \rightarrow B, B \rightarrow C}{\therefore A \rightarrow C}$	

muista rajoitukset

UI	UG	EG	EI
$\frac{\forall x W(x)}{\therefore W(t)}$	$\frac{W(t)}{\therefore \forall x W(x)}$	$\frac{W(t)}{\therefore \exists x W(x)}$	$\frac{\exists x W(x)}{\therefore W(t)}$

Ekvivalensseja

$\neg \forall x W(x) = \exists x \neg W(x)$	$\neg \exists x W(x) = \forall x \neg W(x)$
$\exists x (A(x) \vee B(x)) = \exists x A(x) \vee \exists x B(x)$	$\forall x (A(x) \wedge B(x)) = \forall x A(x) \wedge \forall x B(x)$
$\exists x (A(x) \rightarrow B(x)) = \forall x A(x) \rightarrow \exists x B(x)$	$\forall x \forall y W(x, y) = \forall y \forall x W(x, y)$
$\exists x \exists y W(x, y) = \exists y \exists x W(x, y)$	

$\forall x (C \vee A(x)) = C \vee \forall x A(x)$	$\forall x (C \wedge A(x)) = C \wedge \forall x A(x)$
$\exists x (C \vee A(x)) = C \vee \exists x A(x)$	$\exists x (C \wedge A(x)) = C \wedge \exists x A(x)$
$\forall x (C \rightarrow A(x)) = C \rightarrow \forall x A(x)$	$\exists x (C \rightarrow A(x)) = C \rightarrow \exists x A(x)$
$\forall x (A(x) \rightarrow C) = \exists x A(x) \rightarrow C$	$\exists x (A(x) \rightarrow C) = \forall x A(x) \rightarrow C$

Implikaatioita

$\forall x A(x) \Rightarrow \exists x A(x)$	$\exists x (A(x) \wedge B(x)) \Rightarrow \exists x A(x) \wedge \exists x B(x)$
$\forall x A(x) \vee \forall x B(x) \Rightarrow \forall x (A(x) \vee B(x))$	$\forall x (A(x) \rightarrow B(x)) \Rightarrow \forall x A(x) \rightarrow \forall x B(x)$
$\exists y \forall x W(x, y) \Rightarrow \forall x \exists y W(x, y)$	